

۴۶۶۱۶۱۷۲۵۸۵
۱۳۹۰ / ۴ / ۶

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

ورود به دبیرخانه شورای اکو بان	
شماره ثبت:	۹۵, ۱۱, ۴۲۲۴۶
تاریخ ثبت:	۱۳۹۰ / ۴ / ۶
ساعت ورود:	
سج	☐
عمر	☐

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "موافقتنامه همکاری حقوقی و قضایی در امور کیفری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق" که بنا به پیشنهاد وزارت دادگستری در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۲/۱۱ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

محمود احمدی نژاد

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، شورای نگهبان، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، وزارت امور خارجه، وزارت دادگستری، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

۴۶۶۱۶ / ۷۲۰۸۵
۱۳۹۰ / ۴ / ۶

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

نظر به لزوم استقرار روشمند همکاریهای قضایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق و با توجه به آثار مثبت ناشی از اتخاذ تدابیر و ایجاد بسترهای مناسب قانونی برای اتباع دو دولت و در راستای زمینه سازی برای گسترش مناسبات دو کشور و ارتقای سطح همکاریهای دو جانبه و تحکیم مناسبات میان آنها، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می شود:

"لایحه موافقتنامه همکاری حقوقی و قضایی در امور کیفری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق"

ماده واحده - موافقتنامه همکاری حقوقی و قضایی در امور کیفری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

رئیس جمهور

وزیر دادگستری

وزیر امور خارجه

تاریخ: ۱۳۹۰/۴/۶
شماره: ۴۹۵۱
وزارت امور خارجه

موافقتنامه همکاری حقوقی و قضائی در امور کیفری

بین

دولت جمهوری اسلامی ایران

و

دولت جمهوری عراق

مقدمه

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق که از این پس « طرفهای متعاقد » نامیده می‌شوند، نظر به علاقه متقابلی که به تحکیم همکاری مؤثر در زمینه معاضدت حقوقی و قضائی در امور کیفری بر پایه اصول حاکمیت ملی و عدم دخالت در امور داخلی یکدیگر دارند، به شرح زیر توافق نمودند :

ماده ۱

دامنه شمول

۱- طرفهای متعاقد متعهد می‌شوند که مطابق این موافقتنامه در زمینه امور مربوط به مبارزه با جرایمی که در صلاحیت مراجع قضائی طرف متعاقد درخواست کننده است، در عالی‌ترین سطح با یکدیگر همکاری نمایند.

۲- همکاری قضائی در امور کیفری شامل موارد زیر است :

الف) اجرای تحقیقات مقدماتی و استماع اظهارات متهم، شهود، کارشناس و معاینه و توقیف اموال و تحویل دادن مستندات.

ب) ابلاغ تصمیمات و اوراق و مدارک قضائی و ارائه اطلاعات در زمینه سوابق کیفری متهمین.

پ) اجرای تصمیمات قضائی صادره در موضوعات مربوط به جبران خسارات ناشی از جرم.

ت) جمع‌آوری و حفظ و ارائه آلات جرم و ادله دیگر؛

ث) انتقال موقت اشخاص بازداشت شده و زندانی؛

ج) توقیف و مصادره اموال و منافع ناشی از اقدامات مجرمانه.

۳- لازم است مدارک و اوراق قضائی که ابلاغ آنها مورد درخواست است، متضمن موارد زیر باشند :

الف) نام کامل و تابعیت و نشانی درخواست کننده ابلاغ؛

ب) نام کامل، شغل، مشخصات، نشانی، تابعیت و محل اقامت هر فردی که ابلاغ به وی مورد درخواست است و در صورت اقتضا نام و نام خانوادگی و نشانی نماینده وی؛

پ) نام مرجعی که سند یا اوراق قضائی را صادر کرده است با امضا و مهر آن مرجع؛

ت) نوع سند یا اوراق قضائی؛

ث) موضوع درخواست و علت آن و شرح هر گونه توضیح در این زمینه از قبیل توصیف قانونی جرم ارتكابی .

دفتر هیئت دولت

ماده ۲

امتناع از همکاری

همکاری قضائی می تواند در موارد زیر رد شود :

- ۱ - چنانچه درخواست به جرمهایی مربوط باشد که طرف متعاقد درخواست شونده آن را جرم سیاسی یا جرم نظامی محسوب نماید.
- ۲- چنانچه طرف متعاقد درخواست شونده اجرای درخواست را متعارض با حاکمیت یا امنیت یا نظم عمومی یا قانون اساسی خود بداند.

ماده ۳

نیابت قضائی

- ۱- طرف متعاقد درخواست شونده مطابق قوانین خود، نیابتهای قضائی مربوط به امور کیفری را که موضوع آنها انجام تحقیقات مذکور در بند (۲) ماده (۱) این موافقتنامه است، اجرا می نمایند.
- ۲ - اگر طرف متعاقد درخواست کننده تمایل داشته باشد که شهود و کارشناسان قبل از بیان اظهارات خود، سوگند یاد کنند، لازم است که مراتب را صراحتاً در درخواست ذکر کند و طرف متعاقد درخواست شونده در صورت عدم تعارض با قوانین داخلی خود، این درخواست را اجرا خواهد نمود.
- ۳- طرف متعاقد درخواست شونده می تواند رونوشت یا تصویری از اوراق پرونده یا مستندات مورد درخواست را ارسال نماید، با این حال چنانچه طرف متعاقد درخواست کننده صراحتاً اصل اسناد را درخواست کند، طرف متعاقد درخواست شونده تا حد امکان این درخواست را انجام خواهد داد.
- ۴ - مراجع قضائی، اسناد ارسال شده برای طرف متعاقد درخواست کننده را جز به منظوری که در درخواست ذکر شده است، مورد استفاده قرار نخواهند داد.

ماده ۴

حضور افراد

طرف متعاقد درخواست شونده، بنا به درخواست، طرف متعاقد درخواست کننده را از زمان و مکان اجرای نیابتهای قضائی آگاه می نماید و در صورت موافقت طرف متعاقد درخواست شونده، حضور نهادها یا اشخاص ذینفع امکان پذیر است.

ماده ۵

ابلاغ اسناد و اشیاء

- ۱ - در صورتی که اموال و پرونده ها و مستندات درخواستی برای رسیدگیهای جزائی مطروحه نزد طرف متعاقد درخواست شونده لازم باشد، طرف متعاقد درخواست شونده می تواند ارسال آنها را به تعویق بیندازد.
- ۲- لازم است طرف متعاقد درخواست کننده در اسرع وقت ممکن اموال و اصل پرونده ها و مستندات را که برای اجرای نیابت قضائی دریافت داشته است، مسترد نماید مگر در صورتی که طرف متعاقد درخواست شونده صراحتاً از این امر اعراض کرده باشد.

دفتر هیئت دولت

ماده ۶

ابلاغ اوراق و احکام قضائی

- ۱ - طرف متعاهد درخواست شونده اوراق دعوا و احکام قضائی که طرف متعاهد درخواست کننده به منظور ابلاغ به شخص گیرنده ارسال نموده است ابلاغ خواهد نمود. ابلاغ می‌تواند صرفاً به صورت ارسال اوراق یا احکام قضائی برای گیرنده انجام شود. ابلاغ مطابق قوانین طرف متعاهد درخواست شونده انجام خواهد شد.
- ۲ - ابلاغ به وسیله رسید تاریخ دار و امضا شده توسط گیرنده یا تصریح طرف متعاهد درخواست شونده به اجرای اقدامات مربوط به ابلاغ یا ذکر تاریخ تحویل به اثبات خواهد رسید. در صورت عدم ابلاغ، طرف متعاهد درخواست شونده فوراً طرف متعاهد درخواست کننده را از علل عدم ابلاغ آگاه خواهد نمود.
- ۳ - لازم است اوراق مربوط به احضار اشخاص حداقل دو ماه قبل از موعد حضور آنها برای طرف متعاهد درخواست شونده ارسال شود.
- ۴ - طرفهای متعاهد حق دارند اوراق را به وسیله نمایندگان سیاسی یا کنسولی خود به اتباع خود بدون اجبار ابلاغ نمایند.

ماده ۷

دعوت از شهود و کارشناسان

- ۱ - در صورتی که طرف متعاهد درخواست کننده حضور شاهد یا کارشناس را نزد مراجع قضائی خود ضروری بداند لازم است در درخواست ابلاغ اوراق ضرورت حضور آنها را تصریح نماید. در این صورت طرف متعاهد درخواست شونده شاهد یا کارشناسی را دعوت به حضور می‌نماید.
- ۲ - طرف متعاهد درخواست شونده، طرف متعاهد درخواست کننده را از پاسخ شاهد یا کارشناس در موارد ذکر شده در بند (۱) این ماده آگاه خواهد نمود.
- ۳ - لازم است درخواست یا احضاریه مربوط به حضور شاهد یا کارشناس متضمن ذکر مبلغ تقریبی دستمزد و هزینه سفر و اقامت باشد.
- ۴ - هیچگونه مجازات یا اقدام منجر به اجبار علیه شاهد یا کارشناسی که حضور نیافته است اعمال نخواهد شد حتی در صورتی که احضاریه متضمن ذکر عواقب تخلف از حضور نزد مراجع طرف متعاهد درخواست کننده باشد.

ماده ۸

مصونیت شاهد و کارشناس

- ۱ - شاهد یا کارشناسی که به موجب احضاریه مراجع قضائی نزد مراجع طرف متعاهد درخواست کننده حاضر می‌شوند، صرفنظر از تابعیتشان، نباید به خاطر جرم ارتکاب یافته قبل از ورود به قلمرو طرف متعاهد درخواست کننده تحت تعقیب کیفری قرار گیرند یا مجازات شوند.
- ۲ - مصونیت شاهد یا کارشناس پس از (۱۵) روز از تاریخی که مراجع درخواست کننده ابلاغ کنند که حضور آنها ضروری نیست، به پایان می‌رسد. این مهلت شامل مدتی که شاهد یا کارشناس به سبب علل خارج از اراده خود نتواند آن سرزمین را آزادانه ترک کند، نمی‌گردد.
- ۳ - در صورت عدم وجود مانع، امکان انتقال شخص بازداشت شده از قلمرو هر یک از طرفهای متعاهد به عنوان شاهد یا کارشناس به قلمرو طرف متعاهد دیگر براساس درخواست، وجود دارد مشروط به اینکه بلافاصله پس از ادای

شهادت یا ارائه نظر کارشناسی، اعاده گردد. چنین شخصی از حمایت‌های مندرج در بندهای (۱) و (۲) این ماده برخوردار می‌گردد.

ماده ۹

انتقال موقت

۱ - در صورتی که شخصی که طرف متعاقد درخواست کننده حضور او را به عنوان شاهد یا به منظور مواجهه حضوری لازم می‌داند، در قلمرو طرف متعاقد درخواست شونده زندانی باشد، مشروط به بازگرداندن وی در مهلت تعیین شده توسط طرف متعاقد درخواست‌شونده. به صورت موقت با رعایت مفاد ماده (۷) این موافقتنامه - تا حدی که قابل اعمال باشد - منتقل خواهد شد.

۲ - انتقال در موارد زیر می‌تواند رد شود :

الف) در صورتی که شخص زندانی با انتقال موافق نباشد.

ب) در صورتی که حضور زندانی برای اقدامات کیفری که در قلمرو طرف متعاقد درخواست شونده در جریان است، ضروری باشد.

پ) در صورتی که انتقال سبب طولانی تر شدن مدت زندان وی شود.

ت) در صورتی که قوه قاهره موجب عدم انتقال شخص گردد.

۳ - شخص منتقل شده، در قلمرو طرف متعاقد درخواست کننده تا زمانی که طرف متعاقد درخواست شونده آزادی وی را اعلام نکند، در حبس نگهداری خواهد شد.

ماده ۱۰

دستمزد شاهد و کارشناس

دستمزد و مخارج سفر و اقامت که توسط طرف متعاقد درخواست کننده به شاهد یا کارشناس پرداخت می‌شود، به مقدار متوسط و از ابتدای سکونت وی محاسبه می‌شود به طوری که از مقدار پیش بینی شده در قوانین طرف معاهدی که اسنماع در آن به عمل می‌آید کمتر نباشد.

ماده ۱۱

ارسال اطلاعات

۱ - طرف متعاقد درخواست شونده در حدود صلاحیت مراجع قضائی خود، تصویر سوابق قضائی و اطلاعات مربوط به آنها که به منظور رسیدگی به پرونده کیفری، مورد درخواست طرف متعاقد درخواست کننده است را ارسال خواهد نمود.

۲ - در غیر از موارد مذکور در بند (۱) این ماده، اجابت چنین درخواست‌هایی مطابق شرایط مقرر در قوانین طرف متعاقد درخواست شونده صورت خواهد پذیرفت.

۳ - هر طرف متعاقد طرف متعاقد دیگر را از احکام کیفری صادره علیه اتباع آن طرف متعاقد که در سجل کیفری ثبت شده است، آگاه خواهد نمود.

دفتر هیئت دولت

ماده ۱۲

تعقیب کیفری

- ۱- هر یک از طرفهای متعاقد متعهد می‌شوند که بنا به درخواست طرف متعاقد دیگر و مطابق قوانین داخلی خود، تعقیب کیفری علیه اتباع خود که در قلمرو طرف متعاقد درخواست کننده مرتکب جرائمی شده اند را آغاز کند.
- ۲- درخواست اقامه دعوی کیفری باید همراه با ادله مثبتة مربوط به جرم ارتکاب یافته باشد.
- ۳- طرف متعاقد درخواست شونده نتیجه اقدامات در این زمینه را به اطلاع طرف متعاقد درخواست کننده خواهد رساند و چنانچه حکم قطعی صادر شود، تصویری از حکم را ارسال می نماید.

ماده ۱۳

اعلام موارد دستگیری

مراجع صلاحیتدار هر یک از طرفهای متعاقد بلافاصله پس از دستگیری یکی از اتباع طرف متعاقد دیگر، مسئولین دیپلماتیک یا کنسولی آن طرف متعاقد را آگاه خواهند نمود. مأمورین دیپلماتیک یا کنسولی می‌توانند با این تبعه ملاقات، گفتگو و مکاتبه نمایند و وکیلی برای دفاع از او در دادگاه تعیین نمایند مگر اینکه تبعه مذکور صراحتاً در حضور مأمور کنسولی با این امر مخالفت نماید.

ماده ۱۴

زبان

درخواست معاضدت قضایی باید به زبان طرف متعاقد درخواست کننده همراه با ترجمه مصدق به زبان طرف متعاقد درخواست شونده تنظیم و ارسال شود.

ماده ۱۵

هزینه ها

هزینه های انجام معاضدتهای قضایی به عهده طرف متعاقد درخواست شونده است، مگر در صورتی که طرفهای متعاقد به نحوه دیگری توافق کنند.

در صورتی که هزینه های انجام معاضدت قضایی، سنگین یا غیرمعارف باشد، طرفهای متعاقد در مورد شرایط انجام معاضدت و نحوه پرداخت هزینه ها توافق خواهند نمود.

ماده ۱۶

حل و فصل اختلافات

طرفهای متعاقد اختلافهای ناشی از اجرا یا تفسیر این موافقتنامه را از طریق مذاکره مستقیم و به وسیله مجاری دیپلماتیک حل و فصل خواهند کرد.

ماده ۱۷

اصلاح موافقتنامه

هر یک از متون این موافقتنامه با توافق طرفهای متعاقد، مطابق ترتیبات پیش بینی شده در قانون اساسی آنها قابل اصلاح خواهد بود.

ماده ۱۸

لازم الاجراء شدن موافقتنامه

این موافقتنامه بعد از (۳۰) روز از تاریخ ارسال یادداشت‌های دیپلماتیک مؤید تصویب آن مطابق مقررات قانون اساسی هر کدام از طرفهای متعاقد لازم الاجرا می‌گردد و برای مدت (۵) سال نافذ خواهد بود و خود به خود برای دوره‌های مشابه تمدید خواهد شد تا زمانی که یکی از طرفین تمایل خود به اختتام یا تغییر آن را شش ماه قبل از پایان مدت دوره جاری به طرف متعاقد دیگر اعلام نماید.

این موافقتنامه شامل یک مقدمه و ۱۸ ماده در شهر تهران در تاریخ چهارم اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۰ هجری شمسی مطابق با ۲۰ جمادی الاول ۱۴۳۲ هجری قمری و مطابق با ۲۴ آوریل ۲۰۱۱ میلادی در دو نسخه اصلی به زبانهای فارسی، عربی و انگلیسی تنظیم و امضا شد. هر دو نسخه دارای اعتبار قانونی یکسان است و در صورت بروز اختلاف، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف
جمهوری عراق

حسن الشمری
وزیر دادگستری

از طرف
جمهوری اسلامی ایران

سیدمرتضی بختیاری
وزیر دادگستری

